

Sveriges Jordägareförbund
Viltmästareförbundet

Remissyttrande
Dnr: 2016:268

Skolverket
johan.hardstedt@skolverket.se.

2016-04-08

Angående: Dnr: 2016:268; Föreskrifter om ändringar i skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2010:199) om ämnesplan för ämnet skog, mark och vatten i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Sveriges Jordägareförbund och Viltmästareförbundet (härefter förbunden) har tagit del av remissen samt den tillhörande konsekvensutredningen och har följande kommentarer:

Förbunden finner det förvånande att skolverket presenterat detta förslag samtidigt som Gymnasieutredningen (U 2015:01) pågår och ska presenteras i oktober. Det ter sig förhastat att i detta skede ändra i naturbruksprogrammet utan eventuella förändringar borde genomföras först efter att gymnasieutredningen avslutats. Därmed kan naturbruksprogrammet behandlas tillsammans med övrig gymnasieutbildning för att kunna säkra ett helhetsperspektiv. Förbunden föreslår därför att skolverkets förslag dras tillbaka och omvärderas tillsammans med gymnasieutredningens kommande förslag.

Skolverkets aktuella förslag om förändringar inom de valbara inriktningkurserna inom ämnet skog, mark och vatten innebär en omfattande begränsning och minskning av möjliga utgångar på naturbruksgymnasierna. Förbunden ser med på oro på förslaget och anser att det kan leda till ytterligare minskningar i ungdomars benägenhet att välja en utbildning inom de gröna och naturbaserade näringarna. Genom att begränsa jakt- och viltvårdsutbildningarna, fiskeguides- och naturturismutbildningarna är risken uppenbar att intresset att söka sig till dessa skolor minskar i en omfattning som gör att flera skolor troligen inte kommer kunna bedriva fortsatt verksamhet. Detta vore synnerligen olyckligt då de gröna näringarna spås växa med ett ökat behov av kompetens med varierande utbildningsnivå som följd. Kompetensförsörjningen är redan idag ett problem vilket påtalas av den Parlamentariska landsbygdskommittén.

En övervägande del av de personer som söker sig till viltmästarutbildningen har en bakgrund från gymnasiala jakt- och viltvårdsutbildningar. Utan möjligheten att genomföra en omfattande och seriös utbildning inom jakt och viltvård på gymnasialnivå är risken förestående att antalet personer som söker sig till eftergymnasiala utbildningar minskar och på sikt urholkar kompetensförsörjningen och kvaliteten på professionella viltförvaltare nationellt.

Jordägareförbundets medlemmar har behov av arbetskraft med flertalet kompetenser inom de gröna näringarna och särskilt inom besöksnäring såsom jakt- och fisketurism. Därtill borde dessa personer även ha erfarenhet av andra gröna näringar för att tillgodose den kompetens som redan idag krävs för att på bästa sätt kunna bedriva olika former av näringsverksamhet på landsbygden. Det finns därför ett behov av att bredda utbildningarna och antalet valbara kurser på naturbruksgymnasierna. Skolverkets förslag att inskränka de möjliga utgångarna inom naturbruksprogrammen genom att stryka antalet valbara kurser främst inom ämnet skog, mark och vatten, går stick i stäv med den kompetens som efterfrågas. Utvecklingen borde vara den motsatta. Detta skulle sannolikt upptäckas om det genomfördes en mer omfattande konsekvensanalys av skolverkets förslag

Att bedriva en seriös utbildning inom viltvård eller vattenvård med endast 1 valbar kurs om 100p förfaller fullständigt orimligt och speglar troligen en omfattande kompetensbrist hos skolverket i de aktuella ämnena och de krav som ställs av arbetsgivare och lagstiftare. Att omfattande begränsa ungdomars möjligheter att välja en karriär på landsbygden verkar inte bara menande för den enskilde ungdomen utan riskerar även att hämma den totala landsbygdsutvecklingen.

I sin konsekvensutredning skriver Skolverket att *"den allmänna samhällsutvecklingen har gått mot en ökad restriktivitet i synen på vapen och vapenhantering"*. Förbunden hittar inte någon källhänvisning som understöder det påståendet. Det går även helt emot regeringens pågående aktivitet i relation till översynen av vapendirektivet i vilken regeringen drivit linjen att det fortsättningsvis ska vara möjligt för elever vid Naturbruksgymnasier att ha vapenlicens. Det blir därför lätt att tolka skrivelsen som ett generellt misstänkliggörande av vapeninnehavare, vilket förbunden motsätter sig å det skarpaste.

Det har även i diverse uttalanden i media framstått som att det i framtiden ska kunna ordnas utbildning om jakt och viltvård utan att praktisk hantering av jaktvapen ingår i kursupplägget. Om detta stämmer finner förbunden det anmärkningsvärt. En väsentlig del av jaktutbildning gäller säker vapenhantering och träffsäkerhet. Därför måste praktisk hantering av jaktvapen ingå. Allt annat vore absurt och kan liknas vid en utbildning för motorsågskörkort utan hantering av motorsåg i praktiken".

Att jakt och försäljning av jakt är ett av de viktigaste incitamenten för att det bedrivs naturvårdande åtgärder som ökar den biologiska mångfalden i landskapet är heller inget som skolverket förefaller reflektera över. Detta kan möjligen ursäktas som en följd av att skolverket har bristande förankring och kunskap i landsbygdsfrågor och de gröna näringarna.

Skolverket skriver i sin konsekvensbeskrivning; *"Skolverket kan underlåta att göra ändringar i ämnesplanerna samt ta fram nya ämnesplaner. Men konsekvensen blir att gymnasieutbildningen inte innehåller den utbildning som krävs enligt relevant lagstiftning, branschens krav och den nuvarande samhällsutvecklingen."* Förbunden anser att skrivningen saknar grund och är felaktig på samtliga punkter.

Vidare skriver man att de som berörs av förslaget *"Framtida arbetsgivare inom berörda branscher samt relevanta intresseorganisationer"*. Förbunden är mycket förvånade av att inte vara med på listan över remissinstanser eller att vi inte har blivit tillfrågade i ett tidigare skede under beredningen av förslaget.

Skolverket gör följande bedömning i sin konsekvensberedning; *"Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna..."* Förbunden håller inte med skolverket om den bedömning utan bedömer det som att förslaget kan få långtgående konsekvenser för en mängd företag och näringsidkare framförallt i landsbygd och glesbygdsområden.

Förslaget från skolverket har stora brister och riskerar skapa ett kompetensunderskott inom de gröna näringarna. Därtill borde förslaget koordineras med den pågående gymnasieutredningen. Förbunden föreslår därför att förslaget dras tillbaka för revidering.

Sveriges Jordägareförbund

Anders Grahn
Generalsekreterare

Viltmästareförbundet

Göran Adielsson
Ordförande